

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četr leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dležniki katol. tiskovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 6.

V Mariboru, dne 5. februarja 1903.

Tečaj XXXVII.

Na lastni zemlji.

Ni mož, kateri si ne zna pridobiti toliko ugleda in veljave, da bi ga spoštovali vsaj v njegovi lastni hiši in na njegovi lastni zemlji, ampak to je slaboten stvor, mevža. In narod, kateremu ostane duša mirna, ako se mu zadaja krivica za krivico, kateri se ne zgane pri vseh močnih udarcih, ki padajo dan za dnevom na njegov hrbot, kako naj imenujemo tak narod? Vedeli bi pravo ime, a ne moremo ga zapisati, ker bi ga morali zapisati o svojem lastnem narodu, o Slovencih na Spodnjem Štajerskem.

V Studenih pri Mariboru je do Velike noči razpisano učiteljsko mesto. Na tem mestu je provizorično poučevala že dve leti mlada učna moč, ki je med tem naredila skušnjo usposobljenosti. Postavno ni bilo torej sedaj nobene zapreke, da bi ne dobila razpisane učiteljskega mesta. Krajni šolski svet je učiteljico, katera je poučevala z dobrim uspehom in v splošno zadovoljnost starišev, postavil tudi v terno. Toda ta terno se lahko v okrajinem šolskem svetu spremeni, in le terno okrajnega šolskega sveta je odločilen za imenovanje. Kjer sede v okrajnih šolskih svetih možje treznega mišljenja in brez presodkov, se nikjer ne branijo, postaviti v terno osebo, ki je na razpisanim mestu v občeno zadovoljnost že doslej poučevala. V mariborskem okrajinem šolskem svetu pa imajo večino protestantski odvetnik dr. Mravljak in njegovi nemškonarodni pristaši. In ti so glasovali proti nastavljenju omenjene učne moči, — ker je njen oče Slovenec. Ker

imajo večino, je terno sestavljen seveda po njihovi volji. Najbolj zaslужna in najbolj vredna prosilka torej ni dobila mesta, ker ima — slovenskega očeta!

Da so Studenci po ogromni večini svojega prebivalstva slovenski, to ve vsakdo, in to so dokazale tudi zadnje deželnozborske volitve, ko so Slovenci z lahkoto zmagali. Sedaj pa se zgodi ta škandal, da prosilka učiteljica ne dobi mesta v Studenih, torej na slovenskih tleh, ravno radi tega ne, ker je Slovenka.

Enaki dogodki se pa dogajajo vsaki čas z onimi uradniki, ki so v državni službi. Najnovejši se nam poroča iz Celja. Tam je nastavljen pri c. kr. okrožni sodniji avskulant dr. Anton Mulej, rodom štajerski Slovenec. Tega so preščekali sedaj v Mokronog na Kranjsko. V Mariboru, Celju, Ptaju in pri drugih sodočih je dovolj avskulantov, ki so prišli iz tujega k nam kruha jest. A ti so Nemci, in te pustijo mirno sedeti. Sinovi naših ljudi pa morajo v druge dežele, ker jim doma tuji zasedajo najboljša mesta in jemljejo kruh od ust. Slovenski narod pa mirno gleda, kako se godi z njegovimi sinovi.

Nemci so v tem oziru druge krvi. V Ptaju služi sodniški adjunkt dr. Torggler. Mladi mož je iz nemških krajev, je torej pri nastujec. Ko je bilo v Mariboru pri okrožnem sodoču izpraznjeno mesto adjunkta, je dobil to mesto rodom Slovenec. Tudi dr. Torggler je prosil, a ni dobil, ker je imel Slovenec več službenih let in boljše usposobljenje. Dr. Torgglerju se potem takem ni zgodila nobena krivica. A vkljub temu so Nemci zagnali

velikanski krup, ker se njihovemu rojaku ni izpolnila prošnja in ker je dobil Slovenec mesto, za katero je prosil tudi Nemec. Vsi nemški časniki so kar rohnili, nemški poslanci so se pritoževali v Gradcu in na Dunaju, in nemško prebivalstvo Maribora in Ptaju se je zgrajalo, da se je moglo sploh kaj takega zgoditi. Glejte tukaj nemško držnost, in sicer nemško držnost na naših slovenskih tleh!

Kaj pa storimo štajerski Slovenci, ako se kateremu našincu zgodi krivica? Molčimo in trpimo! Če hočemo še nadalje živeti, moramo drugače začeti, moramo včasi pokazati, da še imamo v sebi dovolj življenski moči, da še imamo občutljiv hrbot. Listi, poslanci in narod sam po zborovanjih mora po vsakem udarcu biti po koncu ter ne sme prej mirovati, dokler se nam ne da zadoščenje. Vzбудimo se in ne dajmo se vendar več kakor odreveneli sužnji teptati, in se zraven teptati — na lastni zemlji, kjer nam pristoja gospodstvo!

Grozen umor.

Po nekem slovenskem listu povzemamo: V Ivanjskem vrhu župnije Sv. Anton v Slovensicah v neki koči je bival že 61 let 88 let stari Hvalič, viničar. Mož je bil tako delaven in je še sedaj v skrajni starosti vedno delal. Ena njegova hči je omožena v Kunovi, hči Roza Hvalič pa je bila doma ter vestno skrbela za onemoglega očeta. Roza je bila stara 56 let. Tako sta živel srečno skupaj starec

Listek.

Spodnji in Gornji.

Povest iz kmečkega življenja — Prevel I. Vuk.

(Dalje.)

Smrekar si od začetka ni dal nič reči, ko pa je prišlo vedno več fantov in mu naznanjalo predržnost Korena, je vstal in šel pogledat. Z začudenjem je videl, da jih zelo malo pleše, in med temi tudi Marica in Jurij. Ostali so stali v gručah in se pogovarjali o stvari. »Razbijajoč« je stopil k Smrekaru in jezno zaklical: »Gospod župan, odpravite Jurija, ali mu pa mi pokažemo pot!« Smrekar ni vedel, kaj naj stori. Imel je čut, da ima Jurij isto pravico kot drugi in ako je izvoljena plesalka zadovoljna, lahko pleše kakor hoče. Na drugi strani si je pa tudi predstavljaj posledice, ki lahko iz tega nastanejo, če bo Jurij nadalje plesal z njegovo hčerko.

»Da — čas je, da odide Koren! Ta vendar ne bo mislil, da bo tukaj igral gospoda!« reče rudeči Hanza in Vinc se približa Marici, ki jo je Jurij med tem peljal na njen prostor. Godba umolkne in zavlada tihota, ki navadno nastane pred nevihto.

»Ali ni med nami nobenega«, reče Vinc, »ki bi znal plesati — da si »lepa« Marica isče plesalca pri »Gornjih?«

»Kaj pa to tebe briga, tepec!« odgovori Jurij, ki je doslej mirno gledal ves prizor. Predno pa je še Vinc odgovoril, pristopil je župan k hčeri in jo molče odvedel v gostilno. Tam ji je očital, da je pokvarila shod in razčilila svoje ljudi. Maričin, nekoliko bled obraz je zarudel — vendar je molčala. Kaj je mislila, je hotela prikriti pred drugimi ljudmi.

Sedla je v kot in molčala.

Zunaj se je pa namesto godbe zaslila krik in tedaj je hotela vun, a oče je ni pustil. »Ti ostaneš tu!« ji je zapovedal. In ostala je ter gledala skozi okno, kaj se godi na plesišču.

Fantje so stali v dveh gostih gručah drug proti drugemu. »Spodnji« se obotavljajo, ker so danes v manjšini, Jurij pa je vzdignil celo vojsko in »Spodnji« na to niso bili pripravljeni. Sedaj jim je bilo jasno, da je Jurij hotel naenkrat pokazati, kdo je močnejši. In znabiti še več, namreč, potlačiti gospodstvo »Spodnjih«.

To bi bilo nezgodno! Ne, to se ne sme zgoooti!

»Tu ne pomaga nič!« zavpije »Razbjajoč.« »Sedaj se moramo tepti.« In skočil je proti Juriju, drugi so se pa lotili ostalih; in nastal je grozen tepež. Jurij zgrabi »Razbjajoča« v sredini in ga vrže kot mačko več

korakov daleč, da je padel pod oder tako močno, da se je ves stresel. Godci so že odsli. »Razbjajoč« se ni mogel takoj pobrati od močnega padca. Potem je pa švedral preklinajoč in grozeč v stran. »Le počakaj, ti hudičev pes! To ti že poplačam, da ne bo dolgo!«

Bitka se je končala z zmago »Gornjih«. Nekateri »Spodnjih« so bili tako grozno zdelani, da so jih morali domov nesti. »Tako«, reče Jurij, »sedaj boste vedeli enkrat igrati gospodo v Plešnicah. Tukaj je prostor, kjer imajo vsi enako pravico. Zapomnite si to!«

Zapazil je Marico pri oknu, jo prijazno pozdravil in odšel. Drugi so mu pa sledili. »Spodnji« so se pa poskrili v gostilno brez nadaljnega nadlegovanja »Gornjih«.

Plesišče je bilo prazno. Shod je bil pri koncu.

II.

Bilo je očvidno torej, da se je Jurij lepi Marici dopadel. In ker ji je tudi on bil naklonjen, kakor se je pri cerkvenem shodu izdal, ne bilo bi torej nobene zapreke, če bi se poročila. Pa pri kmetskem ljudstvu je že tako, da nagnenje srca odločuje zelo redko, da ni preostro sojeno, če se pove, da se na to najvažnejšo reč ozira najmanje. Navadno se pogovarjajo v takih okolnostih o premo-

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne вра-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

in njegova hči. Dne 28. t. mes. okoli 7. ure zvečer, ko je Roza zunaj v kuhinji in v hlevu opravljala, je prišel v sobo, kjer je ležal stari Hvalič v postelji, neki umazan mož. Stopil je k postelji z dolgim nožem, grozeč starcu: »Denar, ali boš mrtev!« Hvalič mu je pravil svojo revščino itd. Mož, videč, da ne opravi nič, začne stikati po sobi in res najde okoli 9 gld. Ko je bil v drugi sobi, misil je starec vstati, da bi poklical Rozo, a tat ga je prijel, položil v posteljo ter mu zagrozil, da bo mrtev, če se gane. Ko je ropar vse preiskal, se najedel in napil žganja, je oblekel Hvaličovo obleko in škornje, prinesel si iz kuhinje vode ter se pred Hvaličem popolnoma umil po obrazu, vratu in povsod kakor biti mora. Še celo Hvaličovo milo si je posodil. Ko je bil umit, se ni več tako obrnil, da bi ga Hvalič videl v obraz. Vse to je trajalo blizu dve uri. Ko je bil tat tako praznično oblečen, odšel je iz sobe v kuhinjo in na prosto. Šele sedaj je vstal Hvalič in šel gledat, kje je Roza. Našel jo je v kuhinji obešeno. Morilec jo je zadavil in potem ne prav obesil, temveč le privezal. Starec je potem zlezel na prosto, ali do soseda je potreboval pol ure, čeravno je le nekaj korakov. Sedaj šele so pritekli ljudje in našli Rozo mrtvo. Popoldan so prišli orožniki preiskavat. Ženske so povedale, da so v peči neke zgorele cunje. Previdno so jemali pepel iz peči in končno dobili tudi na pol zgorelo vojaško knjižico Mihaela Waidingerja, skoraj sosedovega sina, kateremu je Roza mnogokrat kruha dala, ko je bil še majhen. Kakor kaže že ime morilčeve, ni on naš. Njegovega očeta so prinesli kot majhnega otroka iz Gradca iz najdenišnice, mater pa so pustili tukaj potupoči Kočevarji. Morilec Waidinger je tedaj po obeh straneh nemškega pokolenja. Miha Waidinger je bil že večkrat zaprt radi tatvine. Streljal je že na lastnega očeta in ker ga ni dobro zadel, je sebi z velikim nožem na grlu puščal, a bolelo ga je morda, zato ni tiral do skrajnosti. Dne 6. t. m. med prvo božjo službo je prišel z roparskim namenom v neko krčmo. Krčmarica sestra je bila sama doma in imela vrata zaklenjena. Ko je slišala po vratih trkati, je vzela luč in šla odpirat. Waidinger je vstopil in ona mu je posvetila pod nos, katerega je skrival pod klobuk, ter mu rekla: »A ti, Miha, si!« Ona je vrata zopet zaklenila in to je menda vzel Mihu pogum. Šla sta v sobo in dobil je naročeni šnops. V nedeljo pred je prišel popoldne k neki vdovici z nožem v roki in brez klobuka v sobo. Vdovica je paše čvrsta, in napodila ga je, da je moral bežati bos in brez klobuka v šumo. Vendar nima vdovica od čevljev in klobuka nobenega haska, ker so ji vse odnesli sedaj žendarmi. Morilca še niso dobili.

ženju, o prijateljstvu in še mnogo drugega prej. Ko se je vse to natanko dogovorilo, potem se še morebiti da v veljavu, če se mlada tudi rada imata.

V Plešnicah so pa še bile celo druge razmere in zapreke, posebno če sta se hotela dva poročiti od Gornje ali Spodnje vasi. In take zveze so prišle često na dan. To je bilo potem beganja, preklinanja in zabavljanja.

Jurij, ki je za vse te okolščine dobro vedel, se ni mnogo brigal zanje. Če je le mogel, iskal je priložnosti, da je prišel z Marico skupaj ter se razgovarjal z njo, ne meneč se za jezne in sovražne poglede nasprotnikov. Bil je že pri sklepku poprositi pri njenem očetu za roko Marice. Vendar se mu je zdelen potrebno, poprej še natanko poizvedeti mnenje Marice same. Ako bi še živila njenamati, bi vse ložje šlo — z očetom bo pa težko. Ta je bil trdoglaven, akoravno je v srcu priznaval, da se godi »Gornjim« krvica in Jurija bi se tudi ne branil za zeta. On bo imel veliko posestvo brez dolga in jedini sin je. Ako bi ga pa torej Marica marala, bi se vzela na vso jezo »Spodnjih« in njenega očeta. Tako si je vsaj misil Jurij.

Državni zbor.

Dunaj, 3. februarja 1903.

Sladkorna postava sprejeta.

Po dolgotrajnih obravnava v odseku in zbornici, kakor tudi izvan zbornice med dočnimi udeleženci se je sprejela sladkorna postava. Finančni minister je pri tej priložnosti na vsestransko pritiskanje izjavil, da za zdaj ni mogoče še sladkornega davka znižati. Ker pa znane nagrade za izvažanje sladkorja v zunanje države odpadejo, se utegne sladkor za nekaj vinarjev vendor znižati. Pri zgoraj imenovanih obravnava se je od več strani z obžalovanjem trdilo, da je zastopnik Avstro-ugarske na bruseljskem pogodbenem shodu slabu branil koristi našega cesarstva. Ta postava boljše rečeno, tri postave o zadevi sladkorja so se dognale in sprejete v poslanski zbornici ravno zadnji trenotek, namreč v petek, dne 30. januarja zvečer, kajti pogodba stopi v veljavu s 1. februarjem, v soboto, dne 31. januarja jo je pa morala potrditi tudi še gospodka zbornica in podpisati svitli cesar. Finančni minister je zatega voljo v četrtek 29. januarja poslansko zbornico naravnost prosil, naj to stvar ročno reši, sicer pride država v naj-neprijetnejše razmere.

Pretep v poslanski zbornici.

Preden se je mogla rešiti sladkorna postava, bilo je treba, da so se trije poglaviti udeleženci v tej zadevi zjednili, namreč prvič kmetje, ki izdelujejo sladkorno peso, drugič tovarnarji, kateri peso pretvarjajo v surovi sladkor in tretjič, kateri sladkorno surovino očiščujejo in izdelujejo sladkor. Med temi tremi udeleženci je namreč zadnji trenutek nastal straten boj. Vsled carine s šestimi procenti za uvažanje ptujega sladkorja v Avstrijo, bojo imeli prodajalci domačega sladkorja za ravno to sveto dobiček. Ves ta dobiček so začetkoma hoteli za sebe pobasati rafinerji, to je tovarnarji, kateri surovi sladkor očiščujejo in izdelujejo pravi sladkor. Pozneje so nekaj malega hoteli sicer prepustiti tovarnarjem, ki peso predelujejo v sladkorno surovino. Ti poslednji pa s tem majhnim dobičkom niso bili zadovoljni in zato je v seji 29. januarja napovedal mladočeki poslanec Udržal kot zastopnik kmetov in surovinarjev sledeče: Če rafinerji ne prepustijo primernega dobička surovinarjem in sladornim pesarjem, ne pripustimo, da bi se sploh ta sladorna postava uveljavila. — Nevarnost je bila tedaj velika, da se ta nujna postava sploh ne bo sprejela. Zato so se zbrali 30. januarja ob 8. uri zjutraj v veliki sobani za proračunski odsek poslanske zbornice rafinerji, surovinarji in pesarji, zraven tudi nekateri udje gospodke zbornice in vladni

Nekega večera je šel s polja domov, ko ga je Marica srečala. Prišla je s pokopališča, kjer se je mudila na grobu mamice.

Jurij ji poda roko ter jo vpraša, ako jo sme spremljati do vasi. Mesto odgovora je gledala preplašeno na vse strani, če nikdo ne prihaja.

»Ali se bojiš, Marica, da bi te kdo ne videl, če greš z menoj?«

»Tega ne — pa — saj veš, Jurij, kako je med teboj in nami.«

»In nami?« ponovi Jurij. »Marica, ali tudi ti spadaš med nje?«

»V mislih nikdar, Jurij!«

»Tudi v dejanju bi ne smela. Glej, jaz se ne bojim vseh »Spodnjih« skupaj. In ako ti hočeš stati ob moji strani zvesto in pososten — Marica, ali hočeš? Potem bi bil jaz srečen človek.«

Marica gleda molče v tla in rudečica jo obliva.

(Dalje prihodnjič.)

zastopniki, da se pogodijo med seboj. In res sklenili so mir, vsaka stranka je bila zadovoljna. Podpisaval se je že sklepni zapisnik, bila je ura 11., začne se zbornična seja, nemški in socijaldemokratični poslanci zahtevajo od predsednika grofa Vetterja, je-li on dal dovoljenje tovarnarjem, da smejo v poslanski zbornici imeti svoje shode. Predsednik je bil v veliki zadregi, zvijal se je sem pa tje, ni reklo ne da ne ne, kar planejo imenovani poslanci, njim na čelu strašilo cele zbornice zgornještajerski Walz nad zborovalce v proračunski sobani. Z največjo surovostjo zahtevajo od njih, da se morajo takoj pobrati iz hiše. Mokraški poslanec Elderš zgrabi nekoga tovarnarja ter ga sune iz sobane. Ta prizor se sploh ne da popisati. Tovarnarji so pozneje izjavili svojo nejevoljo nad predsednikom zbornice, kateri si niti ni upal svojega obžalovanja izraziti nad tem, da so se nekateri nemški poslanci obnašali tako surovo. Tudi predsednik gospodke zbornice je izjavil, da je zahteval začodenje radi razčlenjenja onih članov gospodke zbornice, katere so opsovali zgoraj imenovani nemški poslanci.

Vojni zakon.

Pretečeni teden se je vršilo prvo branje novega vojnega zakona. Potem ko so nekateri poslanci izrazili razne pritožbe in prosili olajšanja zastran težkih vojaških bremen, je povzel besedo minister za deželno brambo grof Welsersheimb. Res čuditi se moramo, da je mož potem, ko so nekateri poslanci med njimi posebno mokraški Schuhmeier z največjo strastjo napadali vojnega ministra, pravim, da je mogel minister tako mirno in celo prijazno govoriti. Obljubil je, da se vsak slučaj, kadar se naznana pritožbe o surovem ravnanju z vojaki, z največjo natancostjo preiskuje. Obljubil, da vlada opusti zahtevo, naj bi se 6 tisoč mož iz nadomestne rezerve poklicalo v službo. Obljubil, da se bo vojaška pripraga boljše plačevala, kakor do zdaj. Odločno je tajil, da bi se armada imela mobilizirati, take priprave za boj kakor letos, se napravljajo začetkoma vsakega leta. Kot domobranci minister bi vendor moral o tem vedeti, če bi se nameravalo planiti nad Turke. Veliko je govoril tudi minister o zahtevi, naj se upelja dveletna vojaška služba. On se ni izrazil ne za, ne proti, samo s suhimi številkami je dokazal, da će se upelja dveletna vojaška služba, bi se stroški za vojno silno pomnožili. Za tekoče leto zahteva 20.950 vojaških novincev več, kakor se jih je jemalo poprej.

Vsled tega je tudi neizogibljivo, da se pomnožijo vojni stroški. Če hočemo kaj pred svetom veljati, moramo imeti močno armado.

Čehi.

Kakor znano, so se mirovne obravnave med Čehi in Nemci pretrgale. Žal, da je nastal med Mladočehi samimi razpor, tako da je načelnik mladočehškega kluba dr. Pacak odstopil od strankinega vodstva. Mogoče, da se pa stvar vendor zopet poravna, ker je mladočehški klub izrazil svoje zaupanje svojemu načelniku. Mladočehški poslancem delajo pa tudi velike ovire »Narodni listy«, najplivnejši mladočehški časnik. Staročeški list »Politika« trdi, da mečejo »Nar. listy« mladočehškim poslancem vedno polena pod noge.

Spremema opravilnega reda.

Skoraj gotovo pride v seji 4. februarja v razgovor predlog, naj se spremeni opravilni red v poslanski zbornici.

Politični ogled.

Zjednjjenje hrvaških strank. Dne 29. jan. je bil v Zagrebu sestanek onih treh hrvaških strank, ki ne podpirajo sedanje mažaronske vlade, namreč obzoraške, pravaške in čisto-pravaške stranke. Obzoraši in pravaši so se zjednili na tem sestanku pod imenom »Hrvatska stranka prava«, in upanje

je, da se udajo kmalu tudi čisti pravaši. Potem bodo lahko nasprotniki sedanje vlade bolj krepko nastopali.

Narodnostno razmerje na Ogrskem. Madjarski pisatelj Pavel Balog piše, da ima Ogrska v vsem 12.686 občin, izmed katerih je 4718 madjarskih, 2981 rumunskih, 2711 slovaških, 1144 nemških, 612 maloruskih, 149 srbskih, 237 hrvaških, 147 slovenskih in 17 raznojezičnih. Madjari so pridobili od predzadnjega ljudskega štetja 261 občin, a izgubili so 456, dobili pa so več občin Rumeini, Slovaki, Nemci in Čehi. Slovenci so izgubili 2 občini, pridobili pa nič.

Črnagora. V Cetinju je umrl vojvoda Peter Vukotič, oče sedanje črnogorske knežnje Milene.

Turčija se oborožuje. Iz Carigrada se poroča, da se je sultan udal onim strankam, ki hočejo vojsko. Vsled tega odpošlje Turčija mnogo vojaških čet na makedonsko mejo.

Tudi Albanija se oborožuje. Tudi Albanci ječijo na Balkanu pod turško vlado. Listi poročajo, da je črnogorska finančna polica blizu Njeguša zasačila cel zaboj albanских zastav, ki so bile namenjene v Albanijo, kamor se utihotaplja tudi mnogo orožja.

Bolgarija in Makedonija. Ruski diplomatski zastopnik v Bolgariji, Bahmetjev, je odpotoval iz Zofije, glavnega mesta Bolgarske. Različne vesti krožijo o njegovem odhodu. Nekateri pravijo, da se je njegova soprga preveč zavzemala za Makedonce in da je ruska vlada hotela temu konec storiti, drugi pa, da se je sprl s knezom Ferdinandom. Zadnje je verojetnejše. Kajti ruska vlada je najboljšega pomočnika Bahmetjeve žene, mladega uradnika Čapraškova, odlikovala s Stanslavskim redom. To je vendar očitna poхvala njegovega delovanja za makedonsko ljudstvo. Makedonci so prepričani, da turška vlada ne bo v njihov prilog ničesar storila, zato se celo javno pripravlja na neizogibne nemire v spomladji. Makedonski ustaški odbor v Zofiji hoče najeti veliko posojilo. Sto zofjskih meščanov je pripravljenih prevzeti po-roštvo.

Kako se v Makedoniji dela. Turške zverine gospodarijo neusmiljeno v Makedoniji. V vasi Godlevu so poveljniki Anki effendiju vojaki pripeljali tri žene: Najdo Zaharjevo, Katarino Neofitovo in Sofijo Zaharjevo. Ko jih je posilil, jih je podaril svojim vojakom. V Bačevu so hoteli v harem znanega razbojnika Bakija privesti več ženskih. Te se niso hotele poturčiti. Nato so jih turški vojaki posilili. Tam so pobili mnogo žen in otrok ter 38 kmetov. Hiše so požgali, živino odgnali. V vasi Belinu so bili mučeni: Nikolijo Vasiljev, pop Ivan, kateremu so iztrgali pol brade, Blago Madolen, kateri je iz obupa poizkusil samoumor, a so ga tovariši pre-prečili, in mnogo drugih. Tako Turek »re-formira« v Makedoniji.

Nasilstva v Makedoniji. O nečuvenih grozovitostih turških reformatorjev v vilajetu Kirklissi dohajajo nezaslišana poročila. V tem okraju so dosedanje turške orožnike nadomestili z albanskimi roparji. Ti razvijajo pravo pravcato »reformatorično« delavnost. Nihče v onem okraju si ne upa iz kraja v kraj, ker niti po dnevi ni varen pred napadi od strani »varuhov reda«. Ženske si ne upajo niti na dvorišče, ker so v vedni nevarnosti pred skrunitelji. Če se kdo po noči враča v mesto ali vas, ga primejo takoj kot vstaša ali člana makedonskega odbora. Če se hoče oprostiti, mora albanskemu policijskemu šefu plačati deset turških funtov, takozvano »reformirano« takso. Ako pa ne more plačati, ga obsodijo in odvedo v kako azijsko ječo. Na ta način so v dobi zadnjih dveh let obsodili v trdnjavu 137 oseb na pet do deset let. Mej temi so večinoma kmetje, a tudi širje duhovniki in 21 učiteljev. Splošna sodba mej ondotnim prebivalstvom o novih »reformah« je ta, da bi bilo »mnogo bolje, ko bi sultan ne bil vele uvesti novih reform«.

Razne politične novice. Saksonski prestolonaslednik, kateremu je ušla žena z učiteljem Gironom, se je odpovedal prestolonasledstvu in vsem vojaškim častem. Prestolonaslednik je postal njegov sin Jurij. — Zopet se govori, da se Kreta zdjedi z Grško, — Na Moravskem bode letos katoliški shod.

nedavnim časom predstavljali starotržki mladeniči igro »Sanje«. Udeležba je bila velikanska. Bog naj živi vas, mladeniči in dekleta, le večkrat še predstavljajte kako igro! Bog in domovina! Sedaj pa z Bogom, da ne bo spis predolg, sicer pridejo gospod urednik s škarjami in ga prikrajšajo.

Zabengraški ogljar.

Iz Sevnice ob Savi. (V zagovor gospoda župana.) Dne 11. prosinca t. l. se je vršila izvolitev župana in občinskih svetovalcev. Županom izvoljen je bil enoglasno poprejšnji g. župan Mijo Starki, njegovim namestnikom g. notar Franc Vrsec. Občinski svetovalci so: Anton Kragl, tržan in posestnik, Franc Volaušek, Janez Krajnc in Anton Korene iz kmečke okolice. Kakor izvolitev občinskih odbornikov tudi izvolitev občinskih svetovalcev ni vsem po volji, in tega — kakor se sliši marsikje v trgu — je kriv gospod župan. Dotični, ki to govorijo, sklepajo pa to iz tega, ker je gospod župan izjavil na dan izvolitve, da se mu očita z več strani, da drži s kmetom, kar je pa on očitno pripoznal, da je res. Da, res je, in mi se pripomnimo, da gospod župan ne drži samo s kmetom, ampak on je mož, kateri ljubi pravico, njemu so vsi jednaki, zatorej želi vsem dobro. Da bi bil pa on delal za kulisami, to je pa velika laž. Kar smo kmetje dosegli, smo dosegli iz lastne volje, ne na voljo gospoda župana ali kakega drugega tržana. Saj bi bili lahko storili še več, pa za zdaj dobro! Tistim, ki imajo kaj očitati gospodu županu, kličemo v premislek pregovor, ki pravi: Sloga jači, nesloga tlači.

Kmečki odborniki.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanje. Provizorni okrajni glavar v Slovenjgradcu, gosp. Anton Čapek, je imenovan definitivnim okraj. glavarjem. Istotako je imenovan okrajnim glavarjem namestniški tajnik in vodja okrajnega glavarstva v Ptaju, g. Anton Underrain pl. Meysing.

Mariborske novice. V kn. šk. dijaškem semenišču je bila na Svečnico, dne 2. februarja papeževa jubilejna slavnost, katero so počastili s svojo navzočnostjo tudi mil. gospod knez in škof dr. Mihael Napotnik. Slavnostni spored je obsegal govor, petje, tamburanje in gledališko igro: »Dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček«. Pač ni treba omenjati, da so mladi slaviteli svojo nalogu izborno rešili. — V soboto zvečer so se stepli v tukajšnji gostilni fantje, da je morala priti policija. Ti so arretirali dva največja razgračača, kar so pa hoteli ostali zabraniti. Nastala je pravcata bitka med policajema in razgračači. Polica sta se branila s sabljami, dokler ni bila jednemu zbita z roke. Nato je ta prijet za revolver ter trikrat na fante ustrelil, ki so šele nato zdaj začeli bežati. Polica sta bila vsa raztrgana in opraskana in tudi več fantov je bilo ranjenih. Drugi dan so jih pa privedli orožniki. Fantje so večinoma iz Leiteršberga. — Delavca Ferdinand Pisk in Franc Kopič sta bila kaznovana prvi z enim letom drugi z 8 meseci težke ječe, ker sta 6. decembra l. l. razsajala po mariborskih ulicah. Jožef Peitler je dobil 14 dnij in njegova sestra 6 tednov zapora, ker sta takrat polica psovala.

Iz Vuhreda. Kako spoštovan in priljubljen je bil pokojni gospod Janez Pahernik, pokazal je njegov pogreb dne 28. januarja, katerega se je udeležila nebrojna množica ljudi. Sprevod je vodil z 10 drugimi duhovniki nadžupnik in dekan konjiški, č. g. Franc Hrastelj, ki je tudi imel v cerkvi pretresljiv nagovor. Pri sprevodu so bili nadalje gospodje: dekan marenberški, Avguštin Hecl, dekan vuzeniški, Henrik Verk, okrajni glavar slovenjegraški, Čapek, državni in deželnji poslanec Franc Robič, dež. poslanec

Erber, okrajni sodnik Visconti itd. Po-kojniku večni mir!

Prestavljen je iz Celja v Mokronog izpršani avskultant g. dr. Mulej.

Utonila sta. Včeraj, dne 4. februarja popoldne sta utonila na ledu pri treh ribnikih dva fanta g. Kržička stara od 8—11 let. Iskali so jih do pozne noči, a našli so le enega. Danes še le so našli tudi drugega.

Hranilno knjižnico je ukradla zadnjo soboto v Ljubljani šivilja Marija Zagovec iz Maribora brezposelní dekli Jozefi Mayer.

Kapela pri Radencih. Poročil se je pri Kapeli g. Lovro Zemlič s Terezijo Fras. Bilo srečno!

V Šratovcih pri Radgoni bo skoraj odklenkalo »Štajercu« za vselej. Samo en list še dohaja, in mislimo, da se g. Zemlič tudi kmalu vrne v naše slovenske vrste. Naša občina bo potem ptujskega lista prosta.

Vrag v ječi. Iz Radgone se poroča: V bližni ogrski občini je neka kmetica imela dobiti od glavarstva 900 kron. Naznani je prišlo na župana, ki je o tem obvestil kmetico. Skoro pa je pričel župan misliti, kako bi si prilastil denar. Po noči si je počrnil obraz, oblekel se je v kožuh in šel je h kmetici, pri kateri je renčal, da je prišel iz pekla in da jo bo vzel seboj med vrage, ako mu ne da denarja. Kmetica se je tresla in »vragu« dokazala, da še ni dobila denarja s pošte. »Pa pridej jutri po denar«, je dejal »vrag« in izginil. Drugo jutro je šla kmetica vsa preplašena na pošto, kjer je zahtevala, naj ji hitro izplačajo došli denar, ker sicer jo vzame vrag, ako mu zvečer denarja ne da. Poštni uradnik je od kmetice poizvedel vso dogodbo o vragu in zadevo naznani orožništvo. Zvečer je res prišel »vrag« h kmetici po denar. Tu ga je pa že čakal — orožnik, ki je v »vragu« spoznal vaškega župana. Sedaj sedita »vrag« v zaporu.

Zalostna smrt. Dne 23. m. m. je začela goreti hiša posestnice Katarine Godec v občini Jelovec, župnija Makole. Ogenj se je tako hitro razširil, posebno ker je bila hiša lesena ter s slamo krita, da se ni mogla posestnica rešiti ter je zgorela. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Makole. Hiša je bila zavarovana za 600 K, škoda pa znaša 1000 K.

Iz občine Pečke-Mostečno v Makolah se nam piše, da je leta 1902 umrlo 14 oseb in sicer: ena vdova, štiri žene, ena deklinja 26 let stara in osem otrok. Mož in mladenič ni nobeden umrl.

Iz Poljčan. V nedeljo bi se naj bila v tukajšnji župni cerkvi vršila redka slovesnost: Zlata poroka Andreja in Frančiške Leskovar, preužitkarjev v Lušečki vasi. Vrli otroci so se veselili te slavnosti ter vse potrebno pripravili za njo — toda ljubi Bog je drugače ukrenil! Danes zjutraj (t. j. 26. m. m.) šla je Frančiška Leskovar po vodo k vodnjaku; tam se je gotovo preveč nagnila ter padla v vodnjak, česar pa nihče ni zapazil. Ko grekmalo potem nek deček po vodo, zapazi v vodnjaku mrtvo truplo. Tako imamo mesto zlate poroke tužen pogreb, mesto veselja bridko žalost. Rajnka je bila jako pobožna, krščanska žena in mati, ki je skrbno izrodila svoje otroke; zato je opravičeno upanje, da namesto zlate obhaja zdaj nebeško gostijo.

Okraino glavarstvo v Konjicah bode začelo poslovati s 1. oktobrom tekočega leta.

Sv. Martin pri Slov. Gradcu. Tužno vest vam naznanim, dragi bralci »Sl. Gosp«, da smo 31. januarja izročili materi zemlji telesne ostanke ravnega nam očeta Antonia Hartman. Rajni so bili tudi naročnik »Slov. Gospodarja« in značajen mož, vrl kristjan in umen gospodar. Pri vsaki volitvi ali pri shodu so bili vedno navzoči. Še takrat, ko so snovali koristno kmetijsko zadružo, so dajali tistim možem pogum, in res se je osnovala v korist celemu okraju. Bolezen jih je že večkrat položila na bolniško posteljo, a vse so voljno prenašali. Dne 29. januarja so mirno v Gospodu zaspali, prevideni s svetimi za-

kramenti. Pogreba se je udeležilo veliko ljudstva, sorodnikov in tudi drugih prijateljev, ki so s tem pokazali, da jim je bil rajni drag in ljub. Večna luč jim naj sveti, naj v miru počivajo!

Na begu iz bolnice zmrznil. Iz bolnice v Slovenjem Gradcu je pobegnil mizarški pomočnik Jos. Jenko, doma v Šmartnem pri Ljubljani: Na sebi je imel le srajco. Našli so ga zmrznenega v snegu.

Razveljavila je vlada občinske volitve v Šmarju pri Jelšah vsled pritožbe od nemške strani.

V svinjskem hlevu je zmrznil 55 letni dninar Jurij Smole 21. jan. v Šmarji pri Jelšah. Našli so ga napol nagega. Rajni je bil znan kot velik prijatelj alkohola.

Za prihodnje zasedanje celjskega porotnega sodišča so bili izzrebanici kot porotniki: Presker Josip, Gnamuš Franc, Zunder Feliks, Jelovšek Franc, Rotovnik Franc, Schmidhofer Josip, Muley Edvard, Prešiček Josip, Skoberne Jurij, dr. Kunst Anton, Rogina Ivan, Prešiček Karl, Saga Simon, Eller Anton, Kosem Josip, Kolenc Anton, Kunej Benjamin, Korže Martin, Pauer Konrad, Schober Ignac, Pillich Josip, Pečnik Josip, Leskošek Rok, Werdnigg Ivan, Klemen Ferdinand, Gabrič Adolf, Pungaršek Ivan, Omerzo Martin, Golob Andrej, Stimniker Anton, Gottscher Ignac, Jagodič Karl, Wittenbach baron Ludovik, Lahornik Ivan in Wokau Vinko.

Prebrisan Celjan. V Švici so prijeli Gabrijela Kničlerja, rodom iz Celja, ki se je predstavljal za grofa ali pa barona ter s tem sleparil ljudi.

Celjske novice. Zrebanje mladeničev, ki pridejo l. 1903 k naboru, bode dne 12. t. m. ob 8. uri predpoludne v prostorih c. kr. okrajnega glavarstva. — Igra »Pri belem konjičku«, ki se je igrala zadnjo nedeljo, je uspela izvrstno. Pri tej priložnosti se je poklonil g. Rafko Salmič za njegove zasluge na narodnem odru lovrorov venec. — »Celjsko pevsko društvo« si je pri svojem občinem zboru izvilo stari odbor. Predsednik je g. Rafko Salmič. — Talijo za rešitev življenja je dobil od namestništva v Gradcu brivski pomočnik Adolf Buric, ker je 9. julija l. l. rešil življenje Josipu Friedl. — V Celju je nastala 2. februarja sedme ure ure prava egiptovska tema. Plinove svetilke so ugasnile. V plinarni je počila večja cev. Monterji so bili celo noč pri delu. Nesreča se ni zgodila nobena. — Vlak je povozil 3. t. m. ponoči na kolodvoru v Celju strojnega strežnika A. Schmidta. Bil je na mestu mrtev. Povoženec je oženjen in je zapustil več nepreskrbljenih otročičev.

Zopet nemška tvrdka v konkurzu. Vojniku je prišla v konkurz nemška tvrdka Jošt. Mnoge nemške tvrdke v Celju so pri tem hudo prizadete. Samo ena nemška tvrdka v Celju je oškodovana za 12.000 K.

Na ljubljanskem kolodvoru so aretirali nekega Josipa Bevc iz Prevoj v brežiškem okraju. Bevc je kupil v Mariboru vožnji listek do Hoč in se z njim pripeljal do Ljubljane. Ker ni imel denarja, da bi plačal kazens, so ga izročili policiji.

Za iznajdbo častnika g. Kavčiča — sedlo za hitro osedlanje — je pridobila amerikanska tvrdka Speger in Werner v New-Yorku patent ter je deponirala za to pri ljubljanski kreditni banki 36.000 kron. G. Kavčič je naš rojak.

Vojški nabori se letos vrše slednje: Za mesto Celje 18. aprila, za okraj Celje izven mesta 30. in 31. marca, 1. in 2. aprila; za Mozirje 20. in 21. marca; za Šoštanj 20. in 21. aprila; za Vrantsko 23. in 24. marca; za Slov. Gradec 22. in 23. aprila; za Laško 26., 27. in 28. marca; za Sevnico 3. in 4. aprila; za Brežice 15. in 16. aprila; za Kozje 6. in 7. aprila; za Šmarje pri Jelšah 13. in 14. marca; za Rogatec 11. in 12. marca; za Konjice 16., 17. in 18. marca; za Slovensko Bistrico 30. in 31. marca; za Maribor (okolico) 1., 2., 3., 4. in 6. aprila, za mesto pa 7. in 8. aprila; za Ptuj (okolico) 2., 3., 4.,

5. in 6. marca, za mesto 7. marca; za Ormož 9. in 10. marca; za Št. Lenart v Slovenskih goricah 14. in 15. aprila; za Marenberg 24. in 25. aprila; za Gornjo Radgono 27. in 28. aprila; za Ljutomer 28. in 30. aprila; za Radgono 2. in 3. marca in v Cmureku 4., 5. in 6. marca.

Vojški novinci. Ker bodo že meseca marcijski vojaški nabori in se bodo razpošljale pozivnice, opozarjam naše mlade prijatelje, naj skrbe, da dobre slovenske pozivnice. Vsako leto so pošljali samo nemške in če se še to letos zgodi, pošljite vse nazaj.

Važno za domobrance. Neposredno v deželno brambo uvrščeni nadomestni rezervniki letnikov 1892 do 1902, ki še niso izvezbani, ter vsi novinci, morajo spomladiski osem tedenskem izvezbanju, ako jim ni bila dovoljena kaka olajšava v tem oziru. Obenem bodo dotičniki takoj delali prvo orožno vajo ter torej ostali pri vojakih še štiri tedne.

Volkovi na Štajerskem. Iz Voitsberga na Gornjem Štajerskem se poroča, da so v ondotnem okraju zapazili volkove.

Živinska sol. S 1. februarjem t. l. se bode cena živinske soli znižala od 10 K na 6 K za meterski stot; namreč če to odobri gospodska zbornica. To je vsaj zopet drobtinica za kmetovalca.

Tečaj za čevljarske mojstre v Gradcu se začne 23. februarja ter traja do 28. marca. Područje se popoludne od 1.—6. ure. Poduk je brezplačen. Deželni odbor Štajerski in trgovska in obrtna zbornica bodo bržkone obiskovalce podpirale.

Zitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 16 K 20 v, rži 14 K 20 v, ječmena 13 K 50 v, ovsa 14 K 40 v, koruze 14 K 40 v, prosa 15 K 20 v, ajde 16 K 40 v, fižole 22 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 8 K 65 vin., rži 7 K 65 vin., ovsa 6 K 75 vin., ječmen 7 K 25 v, koruze 7 K 45 v,

Sadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 26 do 40 v, hruške 26 do 36 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 12 do 16 v, česna 50 do 56 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 32 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 l. svežega mleka 18—20 v, posnetega mleka 18—20 v, sladke smetane 40—56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumina 1 K do 1 K 10 v, hrena 40 do 50 v.

Društvena poročila.

Slovanska čitalnica v Mariboru. priredi dne 7. in 14. februarja plesni večer v malo dvorani Nar. doma. Odbor vabi tem potom vse cenjene člane in njih svojce k mnogobrojni udeležbi. Začetek ob 8. uri zveč.

Kam gremo v nedeljo? V nedeljo, dne 8. februarja je narodna dolžnost vsakega Slovence iz Maribora in okolice, da gre v Hoče. Bralno društvo v Hočah priredi dne 8. februarja popoldne ob 5. uri v prostorih Rojkove gostilne zabavo z igro, petjem, šaljivo tombolo itd. Vsi gostje dobro došli. Bog jih daj obilo!

V Št. Ilj pri Mariboru! Kdor ne gre v Hoče, pa se naj vsaj prihodno nedeljo, dne 8. februarja 1903 udeleži pustne veselice, katero priredi ob pol 4. uri pop. kmet. bralno društvo v Št. Ilju v Sl. g. v gostilni g. Rud. Bračko. Vspored: godba, šaljiva pošta, burka •Kmet Herod•, tombola in prosta zabava.

Dijaški kuhinji v Ptuju so meseca januarja darovati blagovolili p. n. dobrotniki: Marzidovšek Rado, c. k. voj. kaplan I. vrste v Mariboru 6 K, Žirovnik o. Peter, minorit 2 K, dr. Stuhec 2 K, Oschgan 2 K, Podvinški 2 K, Toplak 1 K, Cilenšek 2 K, dr. Komljanec 2 K, župnik Moravec 10 K, dr. Brumen 2 K, Pinterič 1 K, Koser (Juršinci) 2 K, Posojilnica v Makolah 50 K, duh. svet. Lendovsek 10 K, dr. Schmiraul v Rajhenburgu 10 K. — Vsem blagim imenovanim p. n. podpornikom prisrčni: »Bog plati!«

Kmečko bralno društvo pri Križu pri Mariboru bo imelo v nedeljo, 8. t. m. ob pol 11. uri predpoldne občni zbor v zgornjih prostorih Kočevarjeve gostilne.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Kakor je bilo naznanjeno, je imelo naše bralno društvo na Svečnico svoje letno občno zborovanje. Pred volitvijo novega odbora je društven predsednik podal kratek pregled društvenega življenja od njegovega postanka do letos. Društvo je bilo ustanovljeno 25. septembra 1887. Delovalo je posebno v začetku z menjajočim se uspehom, ker je moral premagovati razne ovire in zadržke. Pa našle so se moči, ki so društву dale novo podlago, da je moglo vedno bolj napredovati. Posebno živahno je bilo delovanje v preteklem letu, ko se je mladina zbudila po svoji mladeničko-dekliski zvezi. To je veselo znamenje, po katerem morem srediti, da bi moglo društvo posebno v bodoče popolnoma izvrševati svoje dolžnosti in odgovarjati svojemu namenu. V preteklem letu je društvo s pomočjo mladeničko-dekliske zveze priredilo več veselic in slavnosti, izmed katerih ste posebno omeniti spomladanska veselica z igrami »Sv. Neža« in »Sanje« ter papeževa jubilejna slavnost dne 28. sept., kjer je zbudila pozornost igra »Lurška pastrica«. Društvo je imelo l. 1902 udov 132, knjižnica šteje nad 400 knjig, katere je knjižničar moral pridno izposojevati berila željnim društvenikom. Dohodkov je bilo 320 K 56 v, stroškov 268 K 22 v. Društveni odbor za leto 1903 je sestavljen tako: Jernej Košar, predsednik, č. g. Ivan Kunce, podpredsednik, č. g. Ivan Bosina, tajnik, Valentin Kocbek, blagajnik, Ivan Košar, knjižničar, Franc Horvat, njegov namestnik, in trije računski pregledniki: Brumen Jurij, Košar Jakob in Hrašovec Franc. Gotovo bo odbor tudi v tem letu vse storil, da bo društvo doseglo svoje vzvišene namene. Društvo je pristopilo k »Zvezci«. Govorila se je tudi odkritorsčna beseda o slabem berilu, s posebnim ozirom na ptujski zapeljivi listič. Da bi izginil ta stupr tudi iz naše župnije, na to delajte posebno vi društveniki, predvsem ti mladina. Pri tej priliki je imela mladeničko-dekliska zveza svoj skupni shod. Da bi jih bili slišali, gospod urednik, te govornike, pa te govornice. Res, društveni nastopi niso zastonj. O, tudi priprosti mladenič, priprosta mladenka imata zmožnost, da tehtne, vzvišene misli izrazita v lepi besedi. Samo vzbuditi je treba mladino. Šolska soba je bila polna. Napolnila jo je mladina. Dokler ostane ta navdušenost in dobra volja, bomo šli res naprej — mi mladi — me mlade.

Bralno društvo Kapelsko je imelo dne 25. januarja 1903 svoj letni redni občni zbor. Zbral se je lepo število udov, posebno pa mladine. Tako je prav! Gospod predsednik J. Zemlič pozdravi v jedrnatem nagovoru zbrane ude; nato odda besedo gospodu blagajniku, veleč. g. Davorinu Mešku, ki spre-govori o društvenih denarnih razmerah. Za knjige in časnike je društvo izdalо v minolem letu 158 K 90 h. Društvo je poklonila slavna gornjeradgonska posojilnica dar v znesku 20 K, za kar ji bodi iskrena hvala! Druge podpore bralno društvo v minolem letu ni imelo, iz česar se lahko sklepa, da denarne razmere niso preveč sijajne! Knjižničar g. Jos. Golob omenja, da se je v minulem letu razposodilo nad 1000 knjig iz društvene knjižnice. V odbor so bili voljeni iznova: g. Jak. Zemlič, predsednik, vlč. g. Davorin Meško, blagajnik, g. Josip Golob, knjižničar, č. g. Ivan Horjak in g. Jurjevič, odbornika, g. Ljudmila Poljanec, tajnica. Določijo se knjige in časopisi za leto 1903 in sicer: »Slov. Gospodar«, »Domovina«, »Kmetovalec«, »Dom in Svet«, »Domoljub«, »Nar. Gospodar«, »Mir«, »Svetilnik«, »Jež«, knjige Slov. Matice in družbe sv. Mohorja, »Slovenska knjižnica« in dr. V korist društvene knjižnice priredi bralno društvo v mes. februarju veselico s petjem in tombolo v prostorih našega narodnega gostilničarja A. Divjaka.

Leposlovno bralno društvo pri Mali-nedelji. Mnogo let je že preteklo, odkar se je ustanovilo naše leposlovno bralno društvo in se sme šteti med najstarejša društva našega okraja. To društvo so ustanovili naši vrlo-narodni slovenski možje in so ga mnogo let prav dobro podpirali. Več let sem pa društvo hira in to čim dalje bolj. Sramota me je povedati, koliko udov je pristopilo letos pri občnem zboru k društvu. In zakaj društvo tako hira? Težko, težko mi je izreči sodbo. Največ temu je krivo odborništvo. Naše, kakor druga bralna društva, ima za odborništvo, predsednika, namestnika, tajnika, blagajnika, knjižničarja in odbornike. Kolikor mi je znano, ima pri drugih bralnih društvinah vsak svoje mesto in torej ne kakor pri nas, da bi bil tajnik blagajnik in knjižničar le — jedna oseba. Ravno to je največ krivo, da društvo tako vidno nazaduje, ker je za jedno osebo preveč dela in ga zatorej ne more tako vestno opravljati, kakor bi ga morala. Nadalje je tudi krivo to, ker taki može oziroma fantje, ki bi lahko mnogo koristili našemu društvu, pristopiti nočajo, ker se jim ne zdi vredno k tako majhnemu društvu. Kako bode pa društvo veliko, ako nočete pristopiti? Ako vi ne pristopite, še s svojim vzgledom jih mnogo odvrnete, ker se po vas ravnajo. Zatorej predragi mi Malonedeljčani, ako še čutite v sebi kaj narodnega ponosa, pristopite k društvu v obilnem številu, da se bode vzdignilo zopet na isto višino kot je stalo nekdaj in ne pripustite, da bi se razpadlo.

Pevsko društvo »Vila« na Vranskem je imelo 18. t. m. svoj letni občni zbor. Izvoljeni so bili: g. I. Kamar, učitelj, predsednik in pевоводja; g. L. Stopar, posestnik, podpredsednik; g. I. Jakše, učitelj, blagajnik in tajnik; g. I. Golob, gospodar; gg. F. Junger in F. Ocvirk odbornika; gg. I. Osretkar in L. Ocvirk namestnika.

Iz Vranskega se je poslalo »Družbi sv. Cirila in Metoda 170 K, in sicer udnine za l. 1902 129 K, odkupnine za novoletna vošila 10 K in gostje so pri krstu Frančeka Schwentnerja darovali 31 K.

Odbor društva »Zvezda« na Dunaju za l. 1903. V četrtem občnem zboru tega društva so bili sledeči gospodje enoglasno voljeni v odbor: Predsednikom Jakob Pukl, podpredsednikom Dragotin Dolenc, tajnikom Rudolf Malič, blagajnikom Jakob Šemé; za odbornike Franc Merlak, Franc Šušteršič, Anton Trtnik; za odb. namestnike: Gabrijel Mežnar, Ivan Peterman, Ivan Vončina; za revizorje: Josip Božič, Janko Mladič, Josip Smerdu.

Iz drugih krajev.

Trojni jubilej sv. očeta. Letos praznuje sv. oče 60-letnico svojega škoovanja, 50-letnico kardinalstva in 25-letnico papeževanja. Vesti, da praznuje tudi 70-letnico odkar je duhovnik, niso resnične, ker je bil sv. oče v mašnika posvečen l. 1837, torej ne praznuje še 70-letnice svojega duhovniškega delovanja.

Sinovi in hčere vladajočih družin. Zanimivo je, koliko več princezinj kakor princev se rodi v vladajočih rodovinah. Ruski car Nikolaj II. ima že štiri hčere, a še nobenega sina; naš cesar dve hčeri, belgijski kralj tri hčere, angleški kralj tri hčere in jednega sina, črnogorski knez šest hčera in tri sinove, otrok nima nizozemska kraljica, nadalje rumunski in srbski kralj. Cesar Viljem ima pa šest sinov in jedno hčer, švedski kralj štiri sinove; grški kralj ima pet sinov in jedno hčer; danski kralj ima tri sinove in tri hčere.

Onim, ki se hočejo izseliti! V »Obzoru« čitamo, da bosanska deželna vlada nudi izseljencem v Bosni gotove olajšave in ugodnosti. Zahteva pa od njih dokaz: da vsaka rodbina more poldrugo leto ali dve

leti živeti iz svojih sredstev, in sicer na zemljišču, ki ga dobi od vlade, za katero je potrebna svota 1200 K. Za to daje bosanska vlada naseljencem od leta 1903 20 hektarjev zemlje-novine, za katero plačajo priseljeni-poljedelci 1 krono na leto za vsaki hektar v ime zakupa. Po desetih letih dobrega vedenja in obdelovanja preide zemljišče v last priseljanca. Naše stališče z ozirom na vprašanje izseljevanja je znano. Mi smo proti vsakemu izseljevanju. Ali če se že kdo na vsaki način hoče izseliti, budi, da ga v to silijo razmere, budi, da ga vleče proč od rodne zemlje neodklopljiv nagon, potem mu že moramo svetovati, naj se seli raje v bližnjo Bosno, nego pa v daljnjo Ameriko. To pa že iz tega jednostavnega razloga, ker je riziko manje, oziroma ker je povratek laglji v slučaju, da v tujini ni našel iskane sreče.

Gospodarske drobtinice.

Mesečna detelja (Monatklee).

Znano je, da strokovno znanje brez lastnih izkušenj nikakor ne zadostuje, vsaj človeka ne more obvarovati raznih zmot in prevar. Tudi jaz sem postal tekom svojega dolgoletnega delovanja na gospodarskem polju previden, posebno nasproti vsakemu novemu pojavu, nasvetu in priporočilu, kakor jih kar mrgoli po strokovnih časnikih in knjigah. Pazljivo in previdno preiskujem vsak nasvet na njega istinito vrednost. Nekdaj sem kot začetnik sadjerejec na vprašanje: »katero vrsto jabolk naj cepim?« takoj vedel odgovoriti, in vrhu tega sem si bil svest, da je moj nasvet najboljši. Danes odgovarjam na isto vprašanje šele, ko sem natanko premisljal in vpošteval razne okolnosti.

Brezvestno se mi zdi, priporočati občinstvu nekaj, kar lastna skušnja ni dovolj odobrila. Gospodarska vprašanja, ki so na dnevnem redu, je treba premotrivati paznim očesom ter skušati po skromnih močeh koristiti, kjer je le mogoče.

Sicer sem s svojimi uspehi z ozirom na svoje ožje delovanje na kmetijskem polju v domačem svojem kraju zadovoljen. Kako dobro se obnesejo merjasci čistega angleškega plemena, katere sem že pred 30 leti upeljal po nasvetu prerano umrlega potovalnega učitelja gospoda Petra Nikolaja Feuserja. Z največjim zadoščenjem je pozdraviti vest, da v novejšem času hočejo po Štajerskem razumnikti tej panogi kmetijstva posvetiti posebno pozornost. Tudi moje prizadevanje; naj se pri nas uvede murodoljsko govedo namesto muricodoljskega, je rodilo isto najlepše uspehe. »Gospodarski Glasnik« za Štajersko je nedavno priobčil članek, v katerem se omenja dejstvo, da se je naša živinoreja po uredbi murodoljskega (Murbodner) plemena izdatno povzdignila.

Stara je pesem o velikem pomenu živinoreje in sadjarstva za našega poljedelca; operovano se je dokazovalo, da ste omenjeni panogi jedini zanesljivi vir blagostanja našega poljedelskega ljudstva. Koliko je še na tem polju pomanjkljivega in nedostatnega! Tu je razumnikom treba nastaviti vod, tu se jim otvoriti širno polje za vspešno delovanje.

Pred vsem je treba ljudstvo opozoriti na zboljšanje senožetij in na važnost pridelovanja dobrih krmilnih rastlin na njivah. Kolikor morem, prigovarjam tukajšnjim kmetovalcem, naj gledajo pri nakupu deteljnega semena posebno na čistoto glede vsake plevelne primesi, kakor nadležne in zanikrne predenice. — Svoječasno sem predlagal ob priliki zborovanja celjske kmetijske podružnice, naj se uvede zakon, ki kaznuje prodajalce in prekupce nečistega semena z visoko globo. Predlog se je sicer jednoglasno sprejel, pozneje se je zgubil po starci šegi.

V naslednjem si dovoljujem opozoriti živinorejce na novo vrsto detelje, katero hočemo imenovati »meseno deteljo«. Kolikor je moje poizvedovanje dognalo, ne poznajo je živinorejci po Slovenskem, a ima vendar tolike prednosti, da jo najtopleje pri-

poročam. Pred nekaj leti sem čital neko poročilo o tej mesečni detelji, v katerem jo dopisnik hvali na vse pretege; nasejal sem jo, in glej, uspevala je mnogo bolje, nego sem pričakoval! Ebo tu podrobnosti mesečne detelje!

Mesečna detelja se odlikuje po svoji čudovito hitri rasti, ter trpi dve do tri leta. Na prvi pogled je močno podobna domači detelji; sicer pa ima gostejše rezje, in posamezni listi so celo tri- do štirikrat večji nego pri domači detelji. Steblo ima voto in mehko, kar jo posebno razlikuje od domače. Ta ima polno stebel, ki pri poznej pokošeni detelji popolnoma vleseni in strdi, tako, da postane za živino neužitno, gotovo pa neprebavno. Mesečna detelja se lahko kosi vsakih 6 do 7 tednov, torej na leto 4 do 5 krat. Živini je izvrstna piča, posušena kakor zelena. Spomladi daje prvo zeleno krmo v izobilju. Čudovita je njena brza rast, o čemur se vsakdo lahko prepriča, če kosi po deteljiču posamezne kose v presledkih po 5 dnij. Nasejal sem lansko leto mesečno deteljo sredi meseca aprila. Koncem prve polovice junija dorasla je uže 60 cm visoko; sredi avgusta je bila že zopet 60 cm visoka in bujna, ter pokosil sem jo drugič. Do pozne jeseni sem je potem imel za svežo krmo dovolj nasproti kositi in moral sem občudovati obilni pridelek.

V bodoče jo hočem že vsakih 7 tednov kositi, ker sem opazil, da poznej preveč razraste in vsled tega deloma poleže.

Kdaj jo je sezati? Najbolje od sred sušca do koncem aprila, ali pa jeseni meseca avgusta in v začetku septembra. Odsvetoval bi pa odločno, da bi jo morda kdo sejal med oves, a o tem slučaju pokosi mešanico na vsak način že v šestem tednu.

Mesečna detelja ima torej sledeče prednosti: 1. daje obilnejši pridelek, 2. daje najzgodnejšo zeleno krmo, 3. trpežna je do 3 leta, kar pride napram domači detelji posebno v poštev, ker prišedimo delavnih močij.

Naposled mi je omeniti: za jeden oral je treba 10 kg semena; 1 kg velja približno 3 K ter se dobri na Bavarskem: Bayrische Central-Staatsstelle und Baumschulen von Richard Fürst, Frauendorf I, P. Wilshofen a. D. Niederbayern. Kdor si hoče stroške za poštno povzetje prihraniti, naj odpošlje s poštno nakaznico (ne avstrijsko, ampak za inozemstvo) n. pr. 9 K za približno 3 kg semena z narčilom, da za to omenjeni prekupec pošlje seme po pošti. Pristaviti je treba, da se zahteva popolnoma očiščeno seme. — Mesečni detelji ugaja vsaka, na vavnencu ne prerevna zemlja. Nespačetno bi bilo, ako je naseješ na njivo, ki je bila prej zanikrno, s predenico prevle-

čeno deteljišče. Škodljivi plevel bi se hitro zopet zaredil na tvojo veliko škodo.

Izkreno želim, da bi naši poljedelci pridno poskuševali mesečne detelje, ter da bi se vsem tako vrlo obnesla kakor meni. Kakor mi je poročal omenjeni g. Fürst, sejejo na Bavarskem že nad 100 let mesečno detelje, koder je le zemlja zanjo ugodna, ker imajo živinorejci od nje največ dobička. — Šentjurij, dne 24. meseca prosinca 1903.

Dr. Ipavc.

Loterijske številke

Gradec 31. januarja: 29, 18, 35, 42, 17.
Dunaj 31. januarja: 29, 42, 6, 20, 37.

Društvena naznanila.

- Dne 8. februarja: »Gasilnega društva« v Št. Juriju ob Taboru veselica.
 » » » Bral. društva v Žičah« zabaven večer s petjem, deklamacijami, govorom, godbo in plesom.
 » » » Bral. društva pri Mariji Snežni« občni zbor po večernicah v starri Šoli.
 » » » Kmet. bral. društva v Hajdini pri Ptiju« občni zbor in prosta zabava s srečolovom in tamburanjem v Graharjevi gostilni ob polu 4. uri.
 » » » Bral. društva pri Sv. Lenartu v Sloven. gor.« zabavni večer in plesni venček. Začetek ob 6. uri zvečer.
 » » » Bral. društva v Žičah« zabavni večer z govorom, petjem, deklamacijami, godbo in plesom.
 » » » Gasil. društva« v Št. Petru v Sav. dolini v gostilni g. Žgank. Začetek ob 4. uri popoludne.
 » » » Vinorejskega društva« pri Sv. Benediktu občni zbor in prosta zabava s petjem in tamburanjem pri g. Selaku.
 » » » Polit. nar. gospod. društva pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.« zborovanje pri g. Košerju. Začetek ob 3. uri popol.
 » » » Društva »Zvezda« na Dunaju« zabavni večer v dvorani »Wiener Resource« z godbo, petjem in plesom. Začetek ob 6. uri.
 Dne 11. februarja: »Akad. podružn. sv. Cirila in Metoda v Gradcu« sijajen ples v šteinfeldskih dvoranah. Začetek ob 8. uri zvečer.
 Dne 14. februarja: »Narod. čitaln. v Ptiju« drugi plesni venček ob 8. uri zvečer.
 Dne 15. februarja: »Pevsk. društva v Braslovčah« koncert o priliki desetletnice in šaloigra »Eno uro doktor«.
 » » » Mkladen.-dekliške zvezze« pri Sv. Juriju ob Ščavnici veselica s petjem in igrama »Vaški skopuh« in »Zakleta soba v gostilni.«
 » » » Katol. bral. društva na Polzeli« veselica s petjem, tamburanjem in gled. predstavama. Začetek ob 3. uri popol.

Hladnikove nove pesmi

Šestnajst izbranih Marijinih pesmij

za mešan ali dvoglasci ženski zbor, op. 15. Elegantno tiskana nova izdaja za Marijine družbe enoglasno prirejena partitura in 20 glasov za pevke 5 K, posamezno: partit. 1 K, vsak glas 20 h.

Šestintrideset 49 3-1

Obhajilnih, presv. Reš. Telesa,

in Srca Jezusa pesmi, op. 39, za mešan, dvoglasci ženski zbor, partitura in 4 glasovi 4 K, posamezni glas po 40 h.

Dobi se v Katoliški bukvarni in pri L. Schwentnerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novemestu, Dolenjsko.

Vabilo

na

občni zbor

„Hranil. in posojil. društva v Ptiju“

ki se vrši

v četrtek 12. svečana 1903, ob 10. uri dopol.

v zadružnih prostorih

45 2-1

po sledenem dnevnom redu:

1. Poročilo ravnateljstva o delovanju, računih in bilanci za XIX. poslovno leto (1902).

2. Poročilo nadzorstva glede računskega sklepa za leto 1902 in nasvet glede porabe čistega dobička; sklepanje o porabi čistega dobička.

3. Slučajnosti.

Če ob 10. uri ne bi prišlo zadostno število zadružnikov, vrši se drugi občni zbor ob 11. uri dopoludne pri vsakem številu navzočih zadružnikov v istih prostorih in po istem dnevnom redu.

V Ptiju, dne 20. prosinca 1903.

Ravnateljstvo.

Vsaka beseda stane 2 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnosti se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Dve mali posesti, blizu Maribora, obstoječa iz dveh zidanih hiš, gospodarskih poslopij itd., h katerima vsakemu okolo 4 orale zemlje spada, se vsako za se ali pa oboje skupaj po nizki ceni in ugodnimi pogoji takoj prodasta. Za vsako obrt in penzioniste pripravno. — Naslov pove upravnštvo. 28 3-1

Dva lepa stavbišča se prodasta v Mariboru, Koroška cesta št. 84. Vpraša se istotam. 35 3-1

Slivovko 20 litrov naprej razpošilja žganjarija Lesjak, Rogatec (Rohitsch). 37 3-1

Posestvo, Slom na Ponikvi ob južni žel., ki meri 100 ha zemlje, zraven veliko gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu, se proda. Cena se izve pri posestniku samem, Anton Slomšeku, na domu. 50 4-1

Mala hiša s sadnim vrtom in za zelenjavo se proda. Posebno primerna je za vpokojence. Več pove Anton Merzhan v Mariboru, Vinorejska ulica 23. 61 3-1

Spodnještajersko vino prodam. Imam ga še okoli 200 hl, večinoma od stare bele trte (mozler) šipon, od 14 do 15 kr. liter, najfinje 16 kr. Manj kot 100 l. ne pošljem. Opazjam kupce na letošnjo dobroto spodnještajerskega vina, ter se priporočam, da me z naročili mno-

V najem se da.

Pekarja, katera zdaj jako dobro gre, se da v najem. Kje, pove upravnštvo. 58 3-1

Krojaški učenec se sprejme pri J. Sartliču v Studencih nad Mariborom. 59 1-1

Proste službe.

Postranski zasluzek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevezetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. 285

Celjarski učenec, 14 let star, se sprejme pri Juriju Žunku, Zgornje Radvanje pri Mariboru. 29 3-1

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta štev. 12

priporoča svojo veliko zalogu

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stravev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hiše in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štore), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

* Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. *

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Lepo posestvo

obstoječe z vinogradi, gozdi, poljem, travnik, se proda skupaj ali pa tudi posebej. Vpraša se pri Simonu Mulej v Lembahu.

● Proda se ● novozidana hiša

s tremi sobami, 2 kuhinji, z veliko kletjo, pralno kuhinjo z vodovodom in lepim vrtom. Vpraša se v Magdalenskem predmestju, Lenaugasse 23.

Vizitnice

kuverte ●
● s firmo
vsakojake vrste
priporoča
tiskarna sv. Cirila.

VABILO

rednemu občnemu zboru

Posojilnice v Mariboru,
registrovane zadruge z omejenim poroštvtvom,
kateri se vrši

v nedeljo, dne 22. svečana t. l. ob 2. uri popoldne
v zadružni pisarni

s sledenčim sporedom:

1. Poročilo nadzorstva o letnem računu.
2. Sklepanje o porabi čistega dobička.
3. Volitev ravnatelja.
4. Volitev dveh členov ravnateljstva.
5. Volitev nadzorništva.
6. Razni predlogi.

V Mariboru, dne 1. svečana 1903.

58 1-1

Ravnateljstvo.

Od škofijstva dovoljeno! * Se lahko da blagosloviti!

Šestinka prave velikosti. — Postavno zavarovano.

Verižice in zapestnice :+ s križevim potom

(Na verižici in zapestnici so vtisnjene vse postaje križevega pota) lepo, ukusno izdelane. Cena: pozlačene K 2-50 s poštnino vred, iz argentina (kakor srebro) K 1-90. — Razpošilja se le, ako se dotična sveta vpošlje z naročilom.

Priporoča in razpošilja edina založba na Spod. Štajerskem

tiskarna sv. Cirila

Maribor, Koroška cesta 5.

527

Oznanilo.

Na deželnini sadjarski in viničarski šoli vršili se bodo v dobi od 2. do 14. marca t. l. sledeči pomladanski poučni tečaji:

1. vinogradarski in sadjarski tečaj za posestnike vinogradov in saoonosnikov, kakor tudi za druge prijatelje teh strok,
2. viničarski, sadjarski in cestarski tečaj.

V prvem tečaju tolmačilo se bodo teoretično in praktično vse, kar je sedaj najvažnejše na polju teh strok. Drugega tečaja namen pa je ta, da se odgajajo viničarji in sadjarji odločeno praktično.

Število vdeležencev za prvi tečaj omejeno je s 40 osebami. Mej temi so že tudi vračunjeni učitelji, katere pošilja c. kr. deželnini šolski svet v ta tečaj. V drugi, to je viničarski in sadjarski tečaj sprejme se pa 20 vdeležencev.

Vdeleženci drugega to je viničarskega in sadjarskega tečaja dobivajo tudi podporo, ako so siromašni posestniki ali sinovi takih, ki so doma ali njih viničarji. Da so podpore potrebni, skazati se morajo s spričevalom od občine. Podpore se delijo le do te meje, kolikor je sredstev za te na razpolaganje.

Teoretični pouk se začne dne 2. marca ob 9. uri dopoludne. Viničarji in sadjarji naj se istega dne že ob 8. uri dop. tu snidejo. Škarje in nož naj vdeleženci obeh tečajev seboj prinesejo pa tudi lahko kupijo tako prav dobro orodje v zavodu.

Oglasiti se je treba radi vdeležbe enega ali drugega tečaja do 15. februarja t. l. in sicer pri podpisanim ravnateljstvu.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole
v Mariboru.

30 3-3

Išče se ●

dobroidoča gostilna

ali trgovina ali oboje skupaj. — Naslov pove upravljenštvo. 47 2-2

Katekizem o zakonu

ali
Navod
za katoliške zaročence in
zakonske.

Priporoča
tiskarna Sv. Cirila
v Mariboru.

Mlin se proda

z novim orodjem, zraven 1 oral zemlje za 6400 K. Pripravno tudi za majhno trgovino z moko in špecerijskim blagom. Blizu sta dve tovarni in železnična postaja. Natančnejša pojasnila pri posestniku Janezu Širšu, pod Prežinom št. 45, pošta Store na Štajerskem. 2-2

Zahvala.

52 1—1

Globoko užaljeni vsled smrti našega soproga, oziroma očeta, gospoda

Ivana Pahernik,

veleposestnika v Vuhredu, I. občin. svetovalca in častnega občana sosednih občin,
imejitelja srebrnega zaslужnega križca „Pro Ecclesia et Pontifice“ itd.

nam ni mogoče zahvaliti se vsakemu posameznemu, zato je se zahvaljujemo tem potom vsem, posebno veleč. duhovščini, gosp. zastopnikom c. kr. uradov, slavnim občinskim zastopom v Vuhredu, Marnbergu in sosednih občin, gg. železniškim uradnikom koroške železnice, gospodom udom okraj. zastopa v Marnbergu, slav. požarnim brambam v Vuhredu, Marnbergu, Vuzenici in Pekerjah, slav. veteransk. društву „Nadvojvoda Friderik“ v Mariboru, katero je bilo mnogoštevilno zastopano, velečenj. učiteljstvu in otrokom vuhredske šole kakor tudi velečenj. učiteljem in učiteljicam okoliških šol ter cenj. obrtnim tovarišem blagega rajnega za prisrčno sožalje v njegovi bolezni in smrti. Zahvalimo se prisrčno za krasne darovane vence ter mnogobrojno vdeležbo pri pogrebu.

Vuhred, dne 29. prosinca 1903.

Globoko žalujoči ostali.

Gostilna „NARODNI DOM“ v Laškem

se takoj odda.

55 3—1

Gostilna je zraven kolodvora na celjski cesti brez konkurcence. — Natančna pojasnila daje načelstvo „Hranilnice in posojilnice v Laškem.“

Načelstvo.

redni občni zbor

Hranil. in posojil. pri Mariji Snežni na Velki

reg. zadr. z omej. zavezo,

dne 12. februarja t. l. ob 1. uri popoludne
v posojilnični pisarni.

Dnevni vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca o letnem računu in sklepanje o porabi čistega dobička.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Nasveti in predlogi.

V slučaju neslepčnosti ob določeni uri, otvor se v smislu pravil ob 2. uri popol. drugi občni zbor po ravnoistem vsporedu.

Načelstvo.

VABILO

občni zbor „Kmetijskega društva v Laškem“

reg. zadruga z omej. zavezo,

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 22. februarja 1903, ob 3. uri popol.

v prostorih „Hranil. in posojil.“

56 1—1

s sledеčim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za leto 1902.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.

6. Slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi

načelstvo.

NB. Ako bi ob zgoraj omenjenem času ne bilo zadostno število udov, se skliče eno uro pozneje drugi občni zbor, koji bodo sklepal veljavno, ne oziraje se na število udov.

Svoji k svojim!

KONRAD SKAZA

Št. Ulrich, Gröden, Tirolsko.

Slovenska delavnica

za vsa cerkvena dela, od preč. gg. duhovnikov odlikovana, se pripoja za umetno izdelovanje: svetnikov, oltarjev, prižnic, križevih potov rezljanih (relief) in na platno slikane v vsakem slogu in po moči nizki ceni. Betlehemske jaslice s 15. rezljanimi podobami in 16. živali od 15 krov naprej. Umetno izdelane lurdski votline itd. Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za olтарje originalne načrte. Za vsako slovensko naročilo čez 100 krov dam kot spomin umetno rezljano božje razpelo zastonj.

Za cenjena naročila prosi udani

525 12—6

Konrad Skaza.